

Тварини - символи України

Тварини-символи

- *Кожен народ має народні символи – це те, що найбільше любить і шанує даний народ. В одних народів їх більше, в інших менше.*
- *Через віки пронесли українці любов до різних речей, рослин і тварин, тому що вважали їх символами. До тварин-символів українського народу належать: лелека, ластівка, зозуля, соловейко, півень, бджола, їжак, корова, кінь, коза...*

Лелека

- *Улюбленим птахом є лелека. Його назвали на честь божества добра і кохання - Леля. Ну, а як відомо - від кохання народжуються діти. От і приносить їх у наші домівки лелека, тобто він є символом народження.*
- *Говорили колись, що Лель живе у душі доброї людини, а лелека мостить гніздо на подвір'ї добрих людей.*

- *У християнстві лелека символізує чистоту, благочестя, воскресіння. Вважається також очисником від скверни, охоронцем домашнього вогнища.*
- *Лелека- символ любові до батька-матері, котрі благословили тебе на світ, а тому це - й символ сімейного благополуччя, любові до рідної землі.*

- *З особливою симпатією ставляться в народі до лелеки, який є своєрідним оберегом України. Це символ відродження Української Нації. Лелека, відлітаючи у вирій, завжди повертається до рідної домівки. Розкидані по світу українці рано чи пізно злітаються на рідну землю, де народилися.*

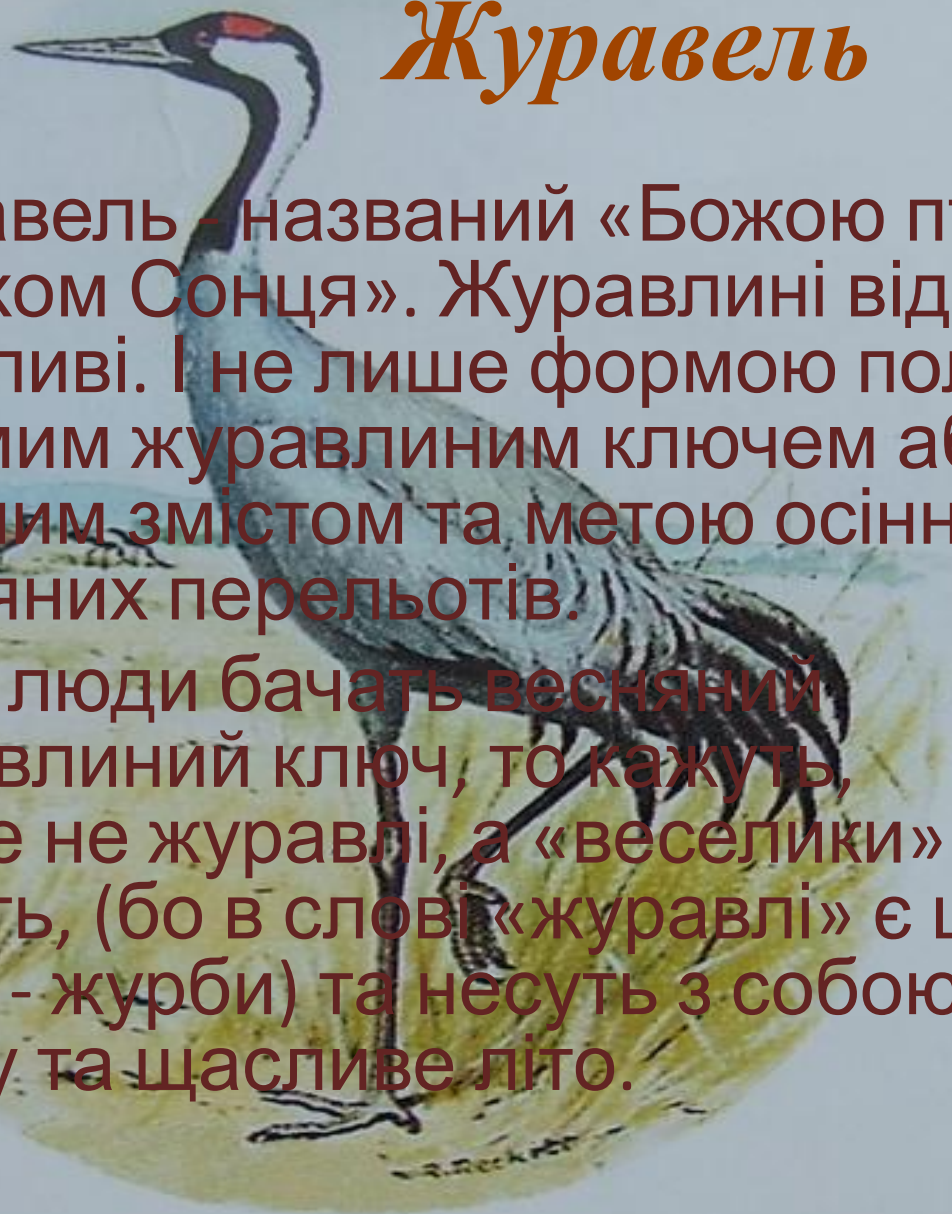
- Лелеку називають ще чорногуз, буцько, бусол, бузько, гайстер.
- Так, в Україні є прізвища *Чорногуз* і *Лелеченко*; річки та струмки *Бузьків Яр*, *Лелечий потік*, *Лелечиха*, *Чорногузка*; села *Боцянівка*, *Лелеківка*, *Чорногузи*.

Журавель

- Журавель - названий «Божою птицею» або «птахом Сонця». Журавлині відльоти у вирій особливі. І не лише формою польоту - відомим журавлиним ключем або клином, а й самим змістом та метою осінніх та весняних перельотів.
- Коли люди бачать весняний журавлиний ключ, то кажуть, що це не журавлі, а «веселики» летять, (бо в слові «журавлі» є щось від жури - журби) та несуть з собою безжурну весну та щасливе літо.

Зозуля

- Зозуля - символ суму і вдівства, весни і, водночас, нещастя, туги за минулим і страждань нерозважливої матері. Вона має віщий дар – «кукує» людині літа, щасливе або нещасливе заміжжя, тобто Бог доручив зозулі кувати довгі роки життя людям.
- Вона може бути передвісником доброго чи поганого врожаю: коли закує на голе дерево - бути голодному літу, а якщо дерево вже розпуститься - то чекай доброго врожаю.

- *«Кує» зозуля тільки навесні - від Благовіщення до Івана Купала - а як виб'ється ячмінний колос, перестас...*
- *Вперше почувши зозулю навесні, треба мати в кишені гроші, то будеш при грошах цілий рік. Вона першою влітає у вирій і останньою звідти повертається, а це означає, що ключі від цього райського острова - у неї, тобто за легендою ключі від Вирію Бог доручив саме зозулі.*

- *Отже, зозуля у вирій вона повинна відлетіти раніше, щоб відкрити його для інших птахів. Тому не встигає вона висидіти пташенят і підкидає яйця в чужі гніздечка. Та як би там не було, про зозулю в Україні ніхто ніколи не говорив погано. У народних піснях її порівнювали з матір'ю, яка побивається за своїми дітьми. Але жінку, що залишала своїх дітей, також називають зозулею.*

Ластівка

- Ластівка - символ добра і зла; весни; відродження; щастя; матері, коханої дівчини. Вона - співучасниця долі.
- Ластівка - символ весни і відродження, добра і щастя. Вона - Божа пташка, а тому, вбити її - великий гріх; зруйнувати гніздо - накликати на себе велику біду.
- Благословенний той дім, на якому поселиться ластівчина сім'я. Божа благодать на ластівці через те, що в час, коли іудеї розпинали Христа, ластівки крали в них цвяхи.

- Ластівка є символом матері. На свято Рожаниці - покровительки матері - діти ліпили з глини ластівку і дарували матері. Мати зберігала її протягом року до наступного свята. Якщо мама помирала, то діти клали ластівочку їй у домовину, а на воротах ставили перевернуті граблі зверху прикріпляли ластівку. Так вони стояли 40 днів і всі, хто йшов мимо двору знали, що померла та, на якій трималася вся родина. З ластівкою пов'язано багато прикмет та повір'їв.

Соловейко

- Соловейко - Свята і вільна Божя пташка, співець добра і кохання, символ весни і волі, високого натхнення і неперевершеного таланту. Виконати свою роботу так, як виконує свою соловейко, не здатен жоден інший птах: соловейко — найдосконаліший співочий талант пташиного світу. Навіть люди рівняються на нього, тому і кажуть про талановитого співака: «Співає, як соловейко!». Його спів настільки високий і чистий, що людина, слухаючи соловейка, підноситься духом, очищується душевно і втішається чуттями.

- *Він - передвісник справжньої весни в лісах та гаях, але тільки тоді розпочинає оспівувати весну, коли нап'ється води з березового листя, і співає доти, поки не перецвітуть сади. Обсипається цвіт - поступово стихає солов'їний спів.*

- *Український народ дуже співучий. Давня розповідь про пташку, яку назвали перекладом на нашу мову пісень нашої Батьківщини. Ця пташка - соловей.*

- *Розповідали старі люди, що колись давно ця гарна пташка не жила на наших землях. Гніздилася в далеких краях і не знала дороги на Україну.*

- *Залетів один соловейко на Україну і сів спочити у якомусь селі. Всі люди були в полі і село було німе. Що то за люди тут живуть? - подумав соловей. - Ні тобі пісні, ані музики не чути. Але зайшло сонечко, і люди гуртом повертали додому. То тут, то там чулися пісні. Але пісні були сумними. Тяжка праця за день забрала багато сил. Тут соловей заспівав і звеселив їх. Забули люди про втому і так заспівали своєму заморському гостю, що він і не повірив. З усіх земель злетілися солов'ї до царського саду, співаючи йому принесені ними пісні. Цар втратив спокій, бо таких пісень він ще не чув, тому і велів солов'ю співати день і ніч.*

Півень

- Півень (стародавнє Кур) – віщий птах, провісник Зорі і Сонця, дуже шанований усіма слов'янськими народами. Своїм голосним співом, він нібито пробуджує з нічного сну небесне світило, повертаючи на Землю світло дня. Через це в Україні його називають Будимиром.
- Півень, як і всі інші птахи, вважається «двічі народженим» - спочатку яйце, а потім саме пташеня, а яйце є божественним символом відродження природи і використовується з магічною метою в обрядах, починаючи від Стрітення до Купайла.

Бджола

- Бджолу називають «Божою комахою», бо вона виконує Божі доручення. Віск, який бджола виробляє, вважається святим, а вогонь воскової свічки - то висока жертва Богові. Ні грім, ні блискавка не вдарять по вулику, який є «храмом» «Божої комахи».
- Бджолиний продукт - мед – несе в собі цілющі сили Сонця, Землі і Води.

Їжак

- *Їжак - символ мудрості і довголіття: він тому мудрий, що довго живе на цьому світі - літа додають мудрості; а живе довго тому, що мудрий - мудрість прибавляє літ. Життєва мудрість їжака - в його здатності протистояти реальним незручностям і навіть загрозам своєю непоступливістю і невразливістю: згорнувшись в колючий і недоступний клубок, він не лише захищає себе, а й виявляє зневагу до недоброзичливого чи навіть ворожого довкілля.*

Символи - святині

- Українці відтворюють свої символи у вишивці на сорочках, рушниках, тощо, у розписі посуду, в кованих виробах, у різьбленні, в барельєфному прикрашанні житла, у розписах печі в хатах, гончарних виробах, у гравюрі, а також, в окремому виді української творчості - в писемності.

